

OECD Economic Outlook: Analyses and Projections - June No. 79

Summary in Turkish

OECD Ekonomi Tahmin Raporu: Analizler ve Öngörüler – Haziran No. 79

Türkçe Özet

BAŞYAZI

HÂLÂ GENEL OLARAK GÜÇLÜ, AMA KIRILGAN

Jean-Philippe Cotis (Baş Ekonomist)

Son *Tahmin Raporu*'muzu yayınladığımızdan bu yana, dünya ekonomisi bir kez daha şoklara karşı dayanma ve büyüme hızını koruma gücünü teyit etti. Çin'in iki rakamlı bir büyüme sağladığı, Hindistan'ın da çok hızlı bir büyüme gerçekleştirdiği Asya kıt'ası öne atıldı. Yıllardır deflasyonun zayıflattığı Japonya yeni bir yola girdi. Bu ülkedeki büyümenin ana itici güçlerini kişisel tüketim ve işgücü gelirleri ile ihracat ve özel sektör yatırımları oluşturdu. ABD'de 2006 yılı başlarında yeniden artmakta olan ekonomik hareketlilik üzerinde kasırgaların geçici olmakla birlikte zararlı bir etkisi oldu. Avrupa Ankarasında ekonomik canlılık kısmen artan petrol fiyatlarına tepki olarak geçen yılın sonlarında yeniden zayıflamakla birlikte 2006 yılı başlarında yeniden hızlandı.

İleriye dönük olarak, iş dünyası ve tüketici araştırmaları OECD çapında büyüme beklentilerinin çok kısa vadede birbirine yaklaşabileceğini gösteriyor. Japonya ve ABD'nin yanı sıra, Avro bölgesi önümüzdeki birkaç ay içerisinde genel eğilimin biraz üzerinde bir büyüme yaşayabilir. Birkaç kez kısa ömürlü canlanmanın ardından, günümüzde Almanya'da etkisini göstermekte olan ve tüketici talebine de yansıyan, geniş tabanlı bir iyileşme olasılığı 1990'ların sonlarından bu yana en yüksek seviyesinde. Gerçekten de günümüz iş dünyası araştırmaları inşaat ve perakendecilik gibi itici gücünü iç talebin oluşturduğu sektörlerde güvenin ortalamasının epey üzerinde olup, hizmet sektöründe ise giderek arttığını gösteriyor.

Ancak, bu yıl daha sonra periyodik gelişmelerde farklılaşmalar olabilir. ABD'de geçmişte uygulanan sıkı para politikası yumuşak iniş için koşullar yaratırken, Avrupa'da genel eğilimin üzerindeki büyüme hızı, ekonomik durgunluğun çok tedrici bir şekilde aşılmasını sağlayacak. Ekonomik reformların politik fizibilitesi ve kapsamı hakkında

belirsizliğin ağır bastığı koşullarda, Avrupa'da yatırımların yeniden canlanması epey zayıf kalmaya devam ederken, Almanya'da hatırı sayılır bir KDV artışı nedeniyle tüketici talebindeki yükseliş bir parça düşecek. 2007 yılı sonuna doğru, ekonomik durgunluk Japonya ve Kuzey Amerika'da çoktan geride kalmış olacak, ama Avrupa'da yine de bir hayli arz fazlası olmaya devam ederek, enflasyonu aşağı çekici baskı yapmaya devam edecek.

Petrol fiyatlarının varil başı 70 Dolar civarında istikrara kavuşmasına dayalı bu senaryoda, enflasyon beklentileri nisbeten olumlu olmaya devam edecek. Enflasyon Japonya'da gelecek yıl başlarında %1'e ulaşip bundan sonra istikrara kavuşurken, avro bölgesinde enflasyon, Alman KDV artışı hesaba katılmazsa, yaklaşık aynı ufuk çizgisinde rahat bir şekilde %2 eşiğinin altında olacak. Ancak, geçtiğimiz yıl enflasyonun çok daha yüksek bir seviyede zirve yaptığı ABD'de enflasyonun düşmesi bir parça daha uzun sürecek.

Dahası, cari hesaplardaki dengesizlikler, uzun vadeli faiz oranları ve konut fiyatlarıyla ilgili gelişmeler bu senaryo üzerindeki riskleri pekâlâ arttıracığı gibi, enflasyon ve canlanma öngörülleri petrol ve ürün fiyatlarındaki ani değişikliklerden önemli oranda etkilenebilir.

Son yıllarda cari hesaplardaki dengesizlikler artış eğilimi gösterdi. 2007 yılında Almanya'nın GSYİH'nin yüzde 4½'una yakın bir fazla, İspanya'nın ise %10 açık vereceği Avrupa'nın tek para birimi bölgesinde durum böyle. Daha net olarak 2007'de Çin ve Japonya GSYİH'nin %5½-6 oranında fazla verirken ABD'nin yüzde 7½ üzerinde açık vereceği küresel planda da durum böyle.

Bu tür dengesizliklerin uzun dönemde sürdürülemeyeceği, bunların sadece sermayenin dünya çapında en iyi yatırım fırsatlarına doğru serbest dolaşımını yansıtmakla kalmayıp, aynı zamanda bunların altında büyük ölçüde mali, yapısal ve kur politikaları alanındaki başarısızlıkların yatmakta olabileceği defalarca söylendi. Böylesi dengesizliklerin sert bir şekilde yayılması dünya ekonomisine zarar vermekte, belki de en büyük kayıplar, başta avro bölgesi olmak üzere, en az "dayanıklı" bölgelerde yoğunlaşmaktadır. Dolayısıyla, uluslararası toplumun cari hesaplardaki dengesizliklerin ani bir şekilde artma riski ve maliyetini azaltmayı amaçlayan politikalar uygulamaya koyma yönünde, bir parça gecikmeli de olsa, daha güçlü bir kararlılık göstermesi memnurluk verici bir gelişme. Ancak, bu *Ekonomik Tahmin Raporu*'nda belgelendiği üzere, en kötü durum senaryolarının gerçekleşmesini önlemek için iç politikalarda gerekli değişikliklerin öngörülebilir gelecekte uygulamaya konup konmayacağı pek belli değil.

Yüksek ve yer yer şişkin konut fiyatlarının mali ve ekonomik istikrar üzerinde yarattığı riskleri de göz ardı etmemek gerekirken, Britanya ve Avustralya konut piyasasının son zamanlarda biraz ateşinin düşüp sakinleşmesi makroekonomik bir perspektiften bunların idare edilebilir olabileceğini, yumuşak iniş şansının iyi olduğunu gösteriyor. Yine de bu sürekli yükseliş zaten 1970'lerden bu yana görülen en büyük artışken, reel konut fiyatları son zamanlarda birçok ülkede hızla yükselmeye devam etti ve hatta bu yükseliş daha da hızlandı. Uzun vadeli faiz oranları arttıkça konutların aşırı fiyatlanması riski de artabilir. Bu *Tahmin Raporu*'nda sözü edilen ekonometrik analiz, konut fiyatlarının 2006 yılında geçen yılın hızında artmaya devam etmesi ve uzun vadeli faiz oranlarının son aylarda olduğu gibi artması halinde, ABD, Fransa, İspanya gibi birkaç büyük ülkede konut fiyatlarında düşüş riski olacağını gösteriyor.

OECD ülkeleri “ithal enflasyon” konusundaki küreselleşmenin karmaşık sonuçlarıyla da boğuşmak zorunda kalabilir. Öte yandan, Çin gibi düşük maliyetli ekonomilerin uluslararası ticaretle bütünleşmesinin, son beş yıl içinde avro bölgesi için yılda yüzde 0.3, ABD içinse yüzde 0.1 oranında olduğu tahmin edilen enflasyonu aşağı çekici pozitif bir etkisi olduğu kuşkusuz. Öte yandan, küreselleşmenin petrol ve ürün fiyatlarında sadece bir seviye kayması değil, daha çok uzun süreli bir yükseliş eğilimine yol açmış olabileceği artık eskisi gibi entellektüel bir merak konusu olmaktan ziyade politika yapımcılar için pratik bir ilgi konusu haline geliyor. Gerçekten de son üç yılın deneyimi, ürün fiyatlarındaki tazyik ve zorlamanın ucuz mal ithalinin enflasyonu aşağı çekici etkisine oranla önemli ölçüde ağır bastığını gösteriyor. Korumacı baskılar yoğunlaşacak olursa bu tazyik daha da artabilir.

Petrol ve ürün fiyatlarındaki son artışların altında yatan itici güçler konusundaki belirsizlikler merkez bankası uzmanlarının görevini daha karmaşık hale getirebilir, çünkü gelgeç bir sapmadan ziyade çok daha kalıcı bir enflasyon şokuyla karşı karşıya olabileceğimiz ve önceki artışların henüz tam olarak perakende satış seviyesine geçmemiş olabileceği riski var.

ABD gibi tam istihdama zaten yakın olan ekonomiler için, uzun süreli bir ithal enflasyon şoku olasılığı ile birlikte enflasyon beklentilerinde bir artış olması, dengeyi daha sıkı para politikalarından yana kaydırabilir. Ücretlerin ve işgücü birim maliyetlerinin yavaş yavaş arttığı avro bölgesi içinse, durgunluğun önemli boyutlara erişmesi ve dolayısıyla enflasyonun düşmesine kaynaklık etmesi başlangıç noktasını oluşturuyor. Aynı zamanda, ürün fiyatı baskıları süreklilik gösterirse ve iyileşmenin yerleşmekte olduğuna dair veriler arttıkça sıkı para politikaları uygulama gereğinin daha besbelli hale gelmesi gerekir. Ancak, bunun fiili hızının somut verilerin henüz teyit etmediği, ekonomik durgunluğun daraldığına dair net işaretler görülmesine bağlı olması gerekir.

Nüfusun yaşlanmasının yol açtığı sıkıntılar artmasına rağmen, mali cephede bir süredir buna paralel önlemler alındığına pek tanık olunmadı. Bu *Tahmin Raporu*'nun özel bölümünde ayrıntılı bir şekilde belgelenen ve ancak kısmen yaşlanmaya bağlı olup bazı durumlarda emeklilikle ilişkili sıkıntılardan daha da büyük olan, sağlık ve uzun dönemli bakım harcamalarından kaynaklanan zorluklar da öyle. Mali politikalarda konsolidasyon sadece kamu finansmanının sürdürülebilirliğini yeniden sağlamak için değil, bazı Avrupa Anakarası ülkelerinde mali yetkililerin vergileri azaltıp harcamaları artırarak yükselişi kamçılacağı önceki dönemin en üst noktalarında boşa giden manevra alanının bir sonraki düşüş öncesinde geri kazanılması için de ivedilik taşıyor. Teoride mali politikanın ekonominin periyodik krizlerinin hafifletilip kuşaklar boyunca vergi yükünün dengelenmesine yardımcı olması gerekiyor. Ne yazık ki birçok ülkede mali politika bunun tam tersini yapıyor. Sorunları hafifleteceği yerde çoğu kez ağırlaştırdığı için, mali politika gitgide yararlı bir araç olmaktan ziyade bir sorun haline geliyor. Bu nedenle yol yakınken kontrolün ivedilikle yeniden sağlanması gerekiyor.

© OECD 2006

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir
www.oecd.org/bookshop/

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü,
Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.

rights@oecd.org

Faks: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation Unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
Fransa

Web sitemiz: www.oecd.org/rights/

